

รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 Educational Supervision Model of Supervisor, Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1 to Thailand 4.0

กนกวรรณ มั่นสุข¹, ภารดี อนันต์นาวี², และ พงษ์เทพ จิระโร³
Kanokwan Munsuk¹, Paradee Anannawee², and Pongthep Jiraro³

มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ

North Bangkok University, Thailand

¹Corresponding Author. E-mail: kanokwan.muns@northbkk.ac.th

Received January 2, 2024; **Revised** February 25, 2023; **Accepted** February 29, 2024

Abstract

This research aimed to develop an educational supervision model for the supervisor, Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1 in Thailand 4.0, using mixed-method research (quantitative and qualitative) by doing 3 steps: 1) to study the current conditions of the educational supervision model of supervisors in Thailand. 4.0 Using a questionnaire to collect data from a sample of 388 school administrators and teachers and guidelines for the educational supervision model of a supervisor in Thailand 4.0 by interviewing 9 experts using a structured interview form, 2) to develop and evaluate an educational supervision model for supervisors in Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1 in Thailand. 4.0 by 5 experts using evaluation forms; 3) the trial and evaluation of the possibility and utility of a model by 24 from Watkhusrang School; and 388 from school administrators and teachers. The statistics of the data analysis were mean, standard deviation, and content analysis.

The results of the research were as follows: 1) the current conditions of the educational supervision model were found to be high levels and guidelines for educational supervision in five aspects. 2) The educational supervision model of the supervisor, Samutprakan Primary Educational Service Area Office 1 in Thailand 4.0 consisted of two components: 1. Education in Thailand 4.0 consists of 1.1 curriculum development and 1.2 learning management innovation. 1.3 teacher development, 1.4 measurement and evaluation, and 1.5 education quality assurance 2. The

Education Communication Process in Thailand 4.0 consists of 6 steps: setting goals for communication, planning and design methodologies, media management, technology and innovation, communication operations, reflection, and evaluation of the accuracy and suitability of a model at the highest level overall. 3) The trial and evaluation of the possibility and utility of the educational supervision model found that, overall, it was at the highest level.

Keywords: Model; Educational Supervision; Thailand 4.0

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ดำเนินการวิจัยโดยใช้การวิจัยเชิงผสมผสานวิธี 3 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการทางานการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สู่ Thailand 4.0 โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 388 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 แนวทางการนิเทศการศึกษาของของศึกษานิเทศก์ สู่ Thailand 4.0 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 จากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบประเมิน และขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูโรงเรียนวัดคู่สร้าง จำนวน 24 คน และกลุ่มตัวอย่างจากผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 388 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันและแนวทางการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก และได้แนวทางการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 ทั้ง 5 ด้าน 2) รูปแบบการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก ดังนี้ 1. การนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาครู ด้านการวัดและประเมินผล และด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา 2. กระบวนการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ การกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการนิเทศ การวางแผนและออกแบบวิธีนิเทศ การบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การปฏิบัติการนิเทศ การสะท้อนผลการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ ผลการประเมินรูปแบบฯ โดยภาพรวม พบว่า มีความถูกต้องและเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 3) ผลการทดลองใช้และประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษา มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบ; การนิเทศการศึกษา; Thailand 4.0

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยได้ก้าวเข้าสู่โลกยุคดิจิทัลอย่างเต็มตัว การขับเคลื่อนและการขยายตัวของกิจกรรมในด้านต่างๆ ล้วนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจสังคม การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ต่างได้รับอิทธิพลของของโลกลอนไลน์ โดยเฉพาะองค์ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีที่ล้ำหน้า ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต ข้อมูลข่าวสารจากทั่วทุกสารทิศในโลกสามารถถ่ายทอดกันได้อย่างไร้ขีดจำกัด การเรียนรู้จึงสามารถเกิดได้ทุกที่ การเปลี่ยนแปลงสู่ยุคอุตสาหกรรม 4.0 ที่เกิดจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา ไม่สามารถพัฒนาไปได้อย่างต่อเนื่อง รัฐบาลจึงได้สร้างโมเดลการพัฒนาประเทศที่เน้นการพัฒนาตามแนวคิด “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” เพื่อปลดปล่อยประชาชนให้หลุดพ้นจากกับดักความเหลื่อมล้ำของความมั่งคั่ง และกับดักของการที่ประชากรที่มีรายได้ปานกลางไม่สามารถพัฒนาตนเองให้ทัดเทียมกับประเทศคู่แข่งได้ ซึ่งการที่จะพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายได้นั้น จะต้องให้ความสำคัญต่อกระบวนการในการ “พัฒนาคน” ในการเตรียมความพร้อมรับความเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ซึ่งขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

สภาพการจัดการศึกษาของไทยในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ผ่านมา โดยเฉพาะคุณภาพผู้เรียนด้านความรู้ความสามารถด้านการอ่าน การเขียน การคิดคำนวณและทักษะการคิดวิเคราะห์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ไม่น่าพอใจ และผลผลิตทางการศึกษามีคุณลักษณะไม่สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ถึงแม้ว่ากระทรวงศึกษาธิการ พยายามที่จะปฏิรูปการศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาผลผลิตของการศึกษาโดยตรง ทั้งในด้านความรู้ ความคิด ทักษะความสามารถและคุณธรรมจริยธรรมด้วย นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์การทดสอบความสามารถขั้นพื้นฐานระดับชาติ พบว่า ผลการทดสอบอยู่ในระดับต่ำ โดยเฉพาะความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ และผลการประเมินความถนัดทางการเรียนในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง (Ministry of Education, 2019) รวมถึงผลจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ใน 4 วิชา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 โดยมีข้อมูลย้อนหลัง 3 ปี (ปี พ.ศ. 2563-2565) ซึ่งในปีการศึกษา 2563 เป็นปีที่ประเทศไทย เกิดภาวะวิกฤตจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (COVID-19) อย่างหนัก ส่งผลให้ระบบการจัดการศึกษาได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก กระทรวงศึกษาธิการ มีการปรับเปลี่ยนการจัดการศึกษาตามแนวทางการจัดการศึกษาในวิถีชีวิตใหม่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน 4 วิชา ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาชั้นปีที่ 6 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มีคะแนนต่ำอย่างต่อเนื่อง โดยมีคะแนนไม่เกินร้อยละ 40 ในทุก ๆ ปี และจากการรายงานของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (Thailand Development Research Institute (TDRI), 2013) ได้สรุปปัญหาการศึกษาไทย 3 ด้าน คือ ระบบการศึกษาใช้ทรัพยากรมาก แต่ผลสัมฤทธิ์ต่ำ เกิดความเหลื่อมล้ำของคุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับสูง และระบบการเรียนการสอนไม่เหมาะสมกับบริบทของศตวรรษที่ 21 ซึ่งสถานศึกษาต้องจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายการศึกษา Thailand 4.0

ในช่วงสถานการณ์วิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโรคโควิด-19 ของจังหวัดสมุทรปราการ ที่ผ่านมามีตั้งแต่ช่วงต้นปี 2563 จากยอดผู้ติดเชื้อและพื้นที่เสี่ยงทำให้จังหวัดสมุทรปราการอยู่ในพื้นที่เสี่ยงสูง (สีแดงเข้ม) เนื่องจากในพื้นที่ของจังหวัดสมุทรปราการ เป็นพื้นที่ที่มีความเป็นชุมชนค่อนข้างสูง สภาพแวดล้อมส่วนใหญ่เป็นโรงงานอุตสาหกรรม ทำให้การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโรคโควิด-19 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการจัดการศึกษาในทุกพื้นที่โดยเฉพาะโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ได้สั่งปิดสถานศึกษาทั้งหมด 72 แห่ง ไม่สามารถจัดการศึกษาแบบปกติ (On-Site) ปรับการจัดการศึกษาให้อยู่ในรูปแบบ On-Air, Online,

On-demand และ On-hand ส่งผลให้การนิเทศการศึกษาของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนกระบวนการนิเทศ เพื่อให้การนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่ฯ ให้สามารถขับเคลื่อนต่อไปได้อย่างต่อเนื่อง

การนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 (สพป.สป. 1) ก่อนเกิดสถานการณ์วิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโรคโควิด-19 ส่วนใหญ่จะเป็นดำเนินการนิเทศ โดยการไปสังเกตการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ศึกษานิเทศก์จะเดินทางไปโรงเรียนด้วยตนเอง เพื่อไปพบผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนผู้รับการนิเทศด้วยตนเอง และปฏิบัติการนิเทศ ให้คำแนะนำ ช่วยเหลือในการพัฒนางานด้านการจัดการศึกษาจนครบทุกชั้นตอนในสถานศึกษาที่รับผิดชอบ แต่หลังจากเกิดสถานการณ์วิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโรคโควิด-19 ทำให้การนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ต้องปรับเปลี่ยนกิจกรรมการนิเทศให้เหมาะสมตามสภาพปัญหาและความต้องการ มีการนำหลักการบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ มาใช้ในการพัฒนาร่วมด้วย เช่น การใช้ Application Line, Facebook, YouTube, Google และอื่น ๆ สร้างนวัตกรรมการนิเทศ เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สนับสนุนการออกแบบการเรียนรู้และการจัดการเรียนรู้ ตามความเหมาะสมของสถานศึกษาแต่ละแห่งบนพื้นฐานของความเป็นกัลยาณมิตร และมีการจัดตั้งศูนย์บริหารการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล สพป.สป.1 เพื่อช่วยเหลือสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษา ในการดำเนินงานด้านการศึกษา ช่วงสถานการณ์วิกฤตการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโรคโควิด-19 จนถึงปัจจุบัน

จากปัญหาดังที่ได้กล่าวมาทำให้ทราบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีความจำเป็นต้องทำควบคู่กับการพัฒนาการนิเทศการศึกษา เพราะต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของครู ผู้บริหาร และนักการศึกษา บนพื้นฐานวัฒนธรรมแบบกัลยาณมิตร เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายการจัดการศึกษาเพื่อตอบสนองโมเดลในการพัฒนาประเทศ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ครูมีศักยภาพในการจัดการศึกษา มีคุณภาพได้มาตรฐานตามหลักสูตรและมาตรฐานการศึกษาชาติ และสถานศึกษามีศักยภาพในด้านการบริหารจัดการงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 เพื่อนำมาใช้ปรับปรุงพัฒนางานด้านนิเทศการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและนำไปใช้พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดให้มีคุณภาพต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0
2. เพื่อพัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0
3. เพื่อทดลองใช้และประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0 มีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 และกระบวนการนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 1539 คน และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 388 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

ขอบเขตด้านพื้นที่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 71 โรงเรียน และนำรูปแบบไปทดลองใช้จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนวัดคูสร้าง

ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบตั้งแต่ 24 ตุลาคม จนถึง 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566

ทบทวนวรรณกรรม

ในการวิจัยรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการ จากเอกสาร วารสาร รายงานวิจัย จากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เพื่อนำมาสังเคราะห์แล้วกำหนดเป็นองค์ประกอบที่จะใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. การจัดการศึกษาสู่ยุค Thailand 4.0

มีนักการศึกษา นักวิชาการ ให้แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสู่ยุค Thailand 4.0 ไว้หลายท่าน ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้ดังนี้ Panich (2017) ได้กล่าวถึง การศึกษายุคดิจิทัล หรือการศึกษา Thailand 4.0 เพื่อสร้างนวัตกรรมในทุกงาน ทุก Sector ทุกระดับสังคม คนทุกคน ทุกอายุเป็น "ผู้ทำงานด้วยความรู้" (Knowledge worker) มีการเรียนรู้ ทุกจุดของชีวิต ทุกคน มีทักษะการเรียนรู้ (learning skill) แต่ละคนเป็นเจ้าของ รัฐจัดอำนวยความสะดวก โดยจัด e-Learning Tools ให้เป็นการเรียนรู้แบบ "ประชาธิปไตย" โดย ประชาชนของประชาชนเพื่อประชาชนเพื่อประเทศไทย 4.0 และใช้ความริเริ่มสร้างสรรค์สู่นวัตกรรมเพื่อ Creative Economy & Creative Society รัฐต้องเปลี่ยนบทบาทจาก Command & Control เป็น Empowerment เพื่อเปลี่ยนเศรษฐกิจและสังคมแบบ Disruptive Change โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำทางด้านดิจิทัลสำหรับการบริหารจัดการการศึกษา สู่ Thailand 4.0 โดย Anannawee and Prawatrungruang (2023) ได้กล่าวไว้ว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบหลัก ประกอบด้วย การบริหารสถานศึกษา มี 4 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ และงานทั่วไป และภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มี 6 ด้าน ได้แก่ วิสัยทัศน์ ด้านดิจิทัล ความรู้ด้านดิจิทัล ความเป็นมืออาชีพ การสื่อสาร การมีส่วนร่วมการพัฒนาและการสร้างโอกาส

จากการศึกษาวรรณกรรม สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสู่ยุค Thailand 4.0 คือ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นวิธี การเรียนรู้เชิงนวัตกรรม เน้นพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ปรับ

หลักสูตรให้เปลี่ยนไปตามองค์ความรู้ในโลกยุคปัจจุบัน และเรียนเฉพาะเรื่องที่สำคัญ ๆ ให้มีความลึกซึ้ง ปรับเปลี่ยนบทบาทจากครูให้เป็นพี่เลี้ยง และเน้นการประเมินผลที่หลากหลาย เพื่อสังคมที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. การนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0

การนิเทศการศึกษายุค 4.0 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้นวัตกรรมทางการศึกษามาเป็นตัวช่วยในกระบวนการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งระบบการนิเทศจะเป็นตัวช่วยในการบอกถึงประโยชน์ต่าง ๆ ของระบบการศึกษาได้อย่างเป็นขั้นเป็นตอนเพราะระบบการนิเทศนั้นอยู่บนหลักการของประชาธิปไตย (Ungkanawin & Pachanavon, 2018)

Suwanrak (2019) กล่าวว่า การนิเทศ หมายถึง กระบวนการ จัดบริหารการศึกษาเพื่อชี้แนะให้ความช่วยเหลือและ ความร่วมมือกับครู และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อปรับปรุงการสอนของครู และเพิ่มคุณภาพของนักเรียนให้เป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา การนิเทศจะเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ เป็นศาสตร์เพราะเป็นปรัชญาที่แสวงหาความจริง ความรู้ และ คุณค่าในสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และเป็นศิลป์เพราะต้องอาศัยเทคนิควิธี และมนุษยสัมพันธ์ ในการทำงานร่วมกับผู้อื่น ติดต่อประสานงาน การตั้งใจเพื่อการเปลี่ยนแปลง ไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ

จากการศึกษาวรรณกรรม สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 หมายถึง กระบวนการช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุนครู ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ให้สามารถปรับปรุง พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามเป้าหมายของการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร การสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาครู การวัดและประเมินผล การประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา ด้วยรูปแบบ และกระบวนการที่หลากหลาย ใช้กลยุทธ์เทคนิควิธีที่เหมาะสม ทั้งด้านศาสตร์และศิลป์ ส่งผลให้เกิดความร่วมมือซึ่งกันและกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ

3. กระบวนการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0

จากการสังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี กระบวนการนิเทศการศึกษายุค Thailand 4.0 ของนักวิชาการ และนักการศึกษา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น Thammasa and Namwan (2022), Lekavipat (2020), Khenpho (2019), Kaewsud et al. (2018), Ungkanawin and Pachanavon (2018), and Chonburapan (2017), DiPaola and Hoy (2013) พบว่า การกระบวนการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์สู่ Thailand 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 มี 6 ขั้นตอน คือ การกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการนิเทศ การวางแผนและออกแบบวิธีนิเทศ การบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรมการปฏิบัติการนิเทศ การสะท้อนผลการนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ดำเนินการเป็น 3 ขั้นตอน โดยแต่ละขั้นตอนประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันและแนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

การดำเนินการในขั้นตอนที่ 1 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งใน และต่างประเทศเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยการนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ตัวแปรที่ศึกษา องค์ประกอบของการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

2. ศึกษาสภาพปัจจุบันการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 1539 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 388 คน ได้มาโดยกำหนดขนาดตัวอย่างตามตารางการกำหนดขนาดตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ (Stratified Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพปัจจุบันการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

3. ศึกษาแนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา จำนวน 9 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา จำนวน 2 คน ผู้เชี่ยวชาญด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 3 คน และผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาการ (อาจารย์มหาวิทยาลัย) จำนวน 2 คน รวมจำนวน 9 คน โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างแนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ดำเนินการดังนี้

ตอนที่ 1 การยกร่างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

1.1 นำผลจากการศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ จากการสอบถามสภาพปัจจุบัน และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจากขั้นตอนที่ 1 มาวิเคราะห์หาข้อสรุปจัดทำเป็นกรอบแนวทางในการร่างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

1.2 นำร่างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ที่สร้างขึ้นเสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและการใช้ภาษา นำข้อเสนอแนะไปดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ตัวแปรที่ศึกษา ร่างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ตอนที่ 2 ประเมินร่างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ประเมินร่างรูปแบบฯ ด้วยการประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ

ผู้ประเมินร่างรูปแบบ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 จำนวน 5 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา และด้านการนิเทศการศึกษา โดยการใช้แบบเจาะจง (Purposive sampling)

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความถูกต้อง และความเหมาะสมของร่างรูปแบบฯ

ตัวแปรที่ศึกษา ความถูกต้อง ความเหมาะสม ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้และประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

การดำเนินการในขั้นตอนที่ 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 สร้างคู่มือทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

3.2 นำคู่มือทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ไปทดลองใช้ รวมถึงการประเมินรูปแบบจากผู้บริหารและครูโรงเรียนวัดคูสร้าง ที่ทดลองใช้รูปแบบ จำนวน 24 คน

3.3 นำคู่มือทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ไปทดลองใช้ รวมถึงการประเมินรูปแบบจากผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 388 คน

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบฯ
ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

ผลการวิจัย

ผลจากการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปสอบถามกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครู จำนวน 388 คน ผลวิจัยแสดงดังตารางที่ 1

ตาราง 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบน รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยรวมและรายด้าน

(n = 388)

การนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0	การปฏิบัติ		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.50	0.68	มาก
2. ด้านการสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้	4.42	0.76	มาก
3. ด้านการพัฒนาครู	4.48	0.82	มาก
4. ด้านการวัดและประเมินผล	4.45	0.71	มาก
5. ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา	4.49	0.78	มาก
รวม	4.47	0.75	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.47$) และเมื่อพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$) รองลงมาได้แก่ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$) ด้านการพัฒนาครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$) ด้านการวัดและประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.45$) และด้านการสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.42$) ตามลำดับ

แนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถและ/หรือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา จำนวน 9 คน ได้แก่

ด้านการพัฒนาหลักสูตร คือ การสร้างเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ หรือสถานศึกษา เพื่อร่วมกันหนดกรอบนโยบายหลักสูตร สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สู่ Thailand 4.0 หลักสูตรต้องทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ส่งเสริมศักยภาพ ความถนัด

ความสนใจของผู้เรียนและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรม ผ่านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ใช้พื้นที่เป็นฐาน ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม

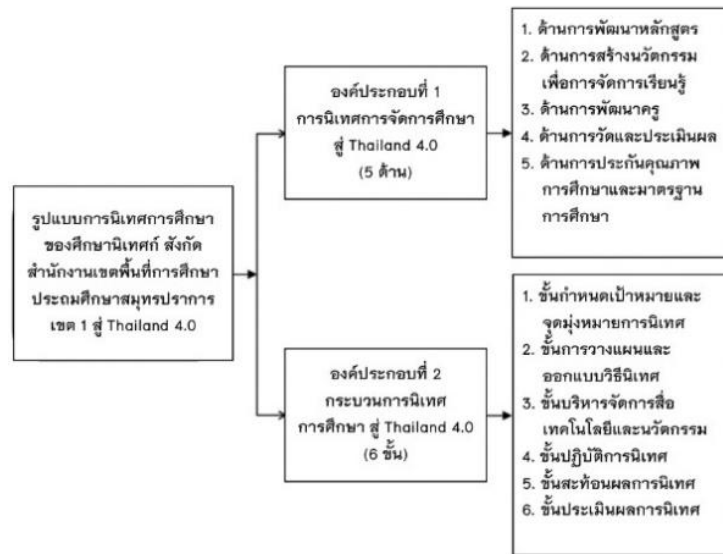
ด้านการสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาและครูเห็นความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมด้านเทคนิค/วิธีการและสื่อทั้งทาง Online และ On-hand โดยร่วมมือกับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนให้สามารถพัฒนานวัตกรรมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนส่งนวัตกรรมเข้ารับการประเมินเป็นผลการปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) และนำนวัตกรรมไปทดลองใช้เพื่อพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาครู คือ การจัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสู่ Thailand 4.0 ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษา (Case Study) ของผู้เรียนรายบุคคล ผ่านกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) สู่การปฏิบัติอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง ซึ่งสามารถพัฒนาตนเองตามประเด็นท้าทายที่สอดคล้องกับการประเมินวิทยฐานะ วPA (Performance Agreement) นิเทศ ติดตาม ให้คำแนะนำ ให้กำลังใจ ครู มุ่งมั่นพัฒนาตนเอง ใช้หลักการสอนงานขณะปฏิบัติงาน (On the Job Training) หรือใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ในการพัฒนาและแก้ปัญหา และสร้างเครือข่ายการนิเทศ (Network) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และข่าวสารผ่านเครือข่ายกลุ่มโรงเรียน

ด้านการวัดและประเมินผล สร้างเสริมให้สถานศึกษาและครูเห็นความสำคัญของกระบวนการวัดและประเมินที่หลากหลายให้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) พัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้เป็นนักวิจัยและนวัตกรรม ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษา และครูผู้สอนนำผลจากการวัดและประเมินผลไปใช้เป็นข้อมูลในพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน สร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้ได้มาตรฐานและเก็บรวบรวมเป็นคลังเครื่องมือเพื่อเป็นประโยชน์ต่อไป

ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา สร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาโดยบูรณาการการดำเนินงานสู่การพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษา Thailand 4.0 วิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อกำหนดตัวชี้วัด วางแผนการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานสู่การพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษา 4.0 โดยจัดทำเป็นคู่มือ/แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา จัดทำ MOU ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด

2. การพัฒนาและประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 พบว่ามี 2 ประกอบ คือ องค์ประกอบที่ 1 การนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0 มี 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาครู 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0 มี 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นตอนกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการนิเทศ 2) ขั้นตอนวางแผนและออกแบบวิธีนิเทศ 3) ขั้นตอนบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยีและนวัตกรรม 4) ขั้นตอนปฏิบัติการนิเทศ 5) ขั้นตอนสะท้อนผลการนิเทศ และ 6) ขั้นตอนประเมินผลการนิเทศ ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

การประเมินร่างรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 พบว่า ในภาพรวมด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด และด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 สู่ Thailand 4.0 ตามองค์ประกอบของรูปแบบ

(n = 5)

รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการเขต 1 สู่ Thailand 4.0	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1. การนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0	4.83	0.31	มากที่สุด	4.90	0.30	มากที่สุด
2. กระบวนการนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0	4.55	0.33	มากที่สุด	4.55	0.33	มากที่สุด
รวม	4.69	0.32	มากที่สุด	4.73	0.63	มากที่สุด

จากตาราง 2 พบว่า ความถูกต้อง และความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.69$, $\mu = 4.73$)

3. การทดลองใช้และประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้และประเมินรูปแบบฯ กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนวัดคูสร้าง จำนวน 24 คน ในด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด และนำไปทดลองใช้และประเมินรูปแบบฯ

กับผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 388 คน ในด้านความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ พบว่า โดยรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครู โรงเรียนวัดคูสร้าง จำนวน 24 คน

(n = 24)

รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1 สู่ Thailand 4.0	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
1. การนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0	4.78	0.32	มากที่สุด	4.74	0.41	มากที่สุด
2. กระบวนการนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0	4.50	0.25	มากที่สุด	4.54	0.31	มากที่สุด
รวม	4.64	0.29	มากที่สุด	4.64	0.36	มากที่สุด

จากตาราง 3 พบว่า การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\mu = 4.64$)

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 จากกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษา และครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 จำนวน 388 คน

(n = 388)

รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สมุทรปราการเขต 1 สู่ Thailand 4.0	ความเป็นไปได้			ความเป็นประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0	4.95	0.04	มากที่สุด	4.80	0.16	มากที่สุด
2. กระบวนการนิเทศการศึกษา สู่ Thailand 4.0	4.85	0.10	มากที่สุด	4.81	0.21	มากที่สุด
รวม	4.90	0.07	มากที่สุด	4.81	0.19	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.90$), ($\bar{X} = 4.81$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญสามารถอภิปรายดังนี้

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสถานศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 โดยรวมอยู่ระดับมากเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการนโยบาย/โครงการ/กิจกรรมส่งเสริมการจัดการศึกษา ด้านการจัดการระบบการประกันคุณภาพการศึกษา และด้านด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะว่า การเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องในด้านต่าง ๆ ของสังคม เศรษฐกิจ การเมืองวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งนวัตกรรมต่าง ๆ ทำให้สถานศึกษาจำเป็นต้องพัฒนาและปรับปรุงอยู่เสมอ ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ รวมถึงนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ต้องปรับเปลี่ยนแนวทางหรือประเด็นในการนิเทศการจัดการให้เหมาะสมกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการนิเทศ ปี 2564 (Educational Supervision Unit, Office of the Basic Education Commission, 2021) คือ 1) การนิเทศการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) 2) การนิเทศเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา 3) การนิเทศตามจุดเน้นและนโยบายสำคัญ เร่งด่วน และ 4) การนิเทศตามบริบทความต้องการของเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในสังกัด

แนวทางการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร ควรศึกษาสภาพปัญหา บริบทของพื้นที่ และนโยบายของส่วนกลางเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตร สร้างเป้าหมายร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ หรือสถานศึกษาเพื่อร่วมกันกำหนดกรอบนโยบายลงสู่สาระในหลักสูตร มีการจัดประชุมบุคลากรที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้สู่ Thailand 4.0 หลักสูตรต้องทันสมัย เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก ส่งเสริมศักยภาพ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนและส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรม ผ่านการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) 2) ด้านการสร้างนวัตกรรมเพื่อการจัดการเรียนรู้ ควรศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคของการจัดการเรียนรู้เพื่อนำมากำหนดเป้าหมาย เนื้อหาสาระของการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาและครูเห็นความสำคัญของการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้เพื่อแก้ปัญหาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินนวัตกรรมของผู้บริหารและครูผู้สอน ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้บริหารและครูผู้สอนพัฒนานวัตกรรมด้านเทคนิค/วิธีการและสื่อทั้งทาง Online และ On-hand ที่สอดคล้องและเหมาะสมกับพัฒนาการ สติปัญญา ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนผ่านกระบวนการวิจัย โดยร่วมมือกับนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อสนับสนุนองค์ความรู้แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูผู้สอนให้สามารถพัฒนานวัตกรรมของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการพัฒนาครูควรมีการสำรวจครูในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ความถนัด ความสนใจเพื่อใช้ในการจัดทำข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาให้ตรงกับสมรรถนะของครูยุค 4.0 จัดอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษา 4.0 และกระตุ้นให้ครูนำความรู้ที่ได้จากการอบรมไปใช้ปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูพัฒนานวัตกรรม การวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษา (Case Study) ของผู้เรียนรายบุคคล ผ่านกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) สู่การปฏิบัติอย่างแท้จริงและต่อเนื่อง 4) ด้านการวัดและประเมินผล สำรวจ

ปัญหา ความต้องการ เทคนิค วิธีการวัดและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ของครู สร้างเสริมให้สถานศึกษาและครูเห็นความสำคัญของกระบวนการวัดและประเมินที่หลากหลายให้หลักการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) มากกว่าการทำข้อสอบ ส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้แบบ Active Learning ให้เป็นนักวิจัยและนวัตกรรม โดยส่งเสริมให้ครูสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลที่หลากหลาย เป็นรายบุคคลเพื่อการส่งต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา คือ ควรสร้างความตระหนักความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาโดยบูรณาการการดำเนินงานสู่การพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษา Thailand 4.0 ควรวิเคราะห์จุดเด่น จุดที่ควรพัฒนาจากการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา เพื่อกำหนดตัวชี้วัด วางแผนการตรวจสอบ ติดตามการดำเนินงานสู่การพัฒนาผู้เรียนตามแนวทางการจัดการศึกษา 4.0 โดยจัดทำเป็นคู่มือ/แนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ประกอบด้วยเครื่องมือประเมินคุณภาพการศึกษาตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศภายใน จัดระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาจากความร่วมมือของทุกฝ่ายอย่างแท้จริง โดยจัดทำ MOU ระหว่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพทางการศึกษาให้ได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด สอดคล้องกับ Ungkanawin and Pachanavan (2018) ได้ศึกษาเรื่อง การนิเทศการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษายุค 4.0 เป็นกระบวนการที่สำคัญในการแนะนำช่วยเหลือครู ให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้นวัตกรรมทางการศึกษา มาเป็นตัวช่วยในกระบวนการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบที่ 1 การนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 มี 5 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการพัฒนาครู 4) ด้านการวัดและประเมินผล และ 5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา และองค์ประกอบที่ 2 กระบวนการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 มี 6 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการนิเทศ 2) การวางแผนและออกแบบวิธีนิเทศ 3) การบริหารจัดการสื่อ เทคโนโลยี และนวัตกรรม 4) การปฏิบัติการนิเทศ 5) การสะท้อนผลการนิเทศ และ 6) การประเมินผลการนิเทศ สอดคล้องกับ Chonburapan (2017) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วยแนวคิด หลักการเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรายละเอียด ดังนี้ 1) แนวคิดและหลักการของรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน แนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดให้การจัดการศึกษาของสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องดำเนินการจัดการกระบวนการเรียนรู้ฝึกทักษะการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ การประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ปัญหาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ได้กำหนดสมรรถนะด้านความสามารถการคิดของผู้เรียนให้สามารถคิดวิเคราะห์ คิดอย่างสร้างสรรค์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และสามารถคิดเป็นระบบ เพื่อไปสู่การสร้างองค์ความรู้ หรือสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการจัดการเรียนรู้ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิด และในการจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือว่าเป็นเริ่มต้นที่สำคัญที่จะสร้างให้เด็กและเยาวชนที่เข้าสู่วัยศึกษาในระบบ

จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการพัฒนาให้มีคุณลักษณะดังกล่าว ดังนั้นการนิเทศการสอน จึงเป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะการคิด 2) หลักการ การนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดของผู้เรียน ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ต้องอาศัยหลักการสำคัญ 4 หลักการ ดังนี้ (1) หลักคุณภาพ (2) หลักการมีส่วนร่วม (3) หลักบูรณาการและความต่อเนื่อง (4) หลักความทันสมัย

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า การประเมินรูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 พบว่า มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะรูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 เป็นรูปแบบที่สังเคราะห์ข้อมูล ทฤษฎีและข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญที่สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง ทั้ง 2 องค์ประกอบ มีความเป็นไปได้มากในการนำไปใช้ในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา และการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาได้ สามารถพัฒนาทักษะการนิเทศของผู้นิเทศได้จริง ครูสามารถจัดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น สอดคล้องกับ Thammasa and Namwan (2022) ได้พัฒนาแนวทางการนิเทศภายในการศึกษาไทยยุค 4.0 สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ ผลวิจัยพบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทาง โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และตรงกับ Inkongngam et al. (2018) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาแบบการนิเทศภายในด้านการวิจัยการเรียนการสอนของครูผู้สอนสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในเครือข่ายการนิเทศกลุ่มจังหวัดเครือข่ายที่ 15 พบว่า ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

สรุปผล

สรุปโดยรวมของเนื้อหา พบว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 มี 2 องค์ประกอบหลัก คือ 1. การนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การสร้างนวัตกรรมจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาครู 4) การวัดและประเมินผล 5) การประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา และ 2. กระบวนการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการนิเทศ 2) การวางแผนและออกแบบวิธีนิเทศ 3) การบริหารจัดการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) การปฏิบัติการนิเทศ 5) การสะท้อนผลการนิเทศ และ 6) การประเมินผลการนิเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

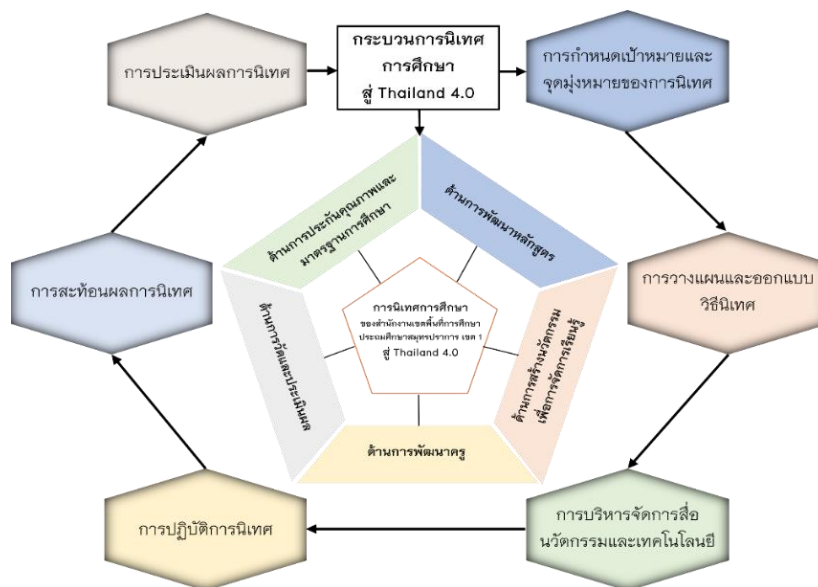
จากการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ศึกษาในเทศก์ ควรนำรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษาในเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ไปใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรมการนิเทศการศึกษาโดยศึกษาองค์ประกอบทางด้านอื่นๆ เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับจุดเน้นและนโยบาย ของกระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในปีงบประมาณต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อรูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 ของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0 มี 2 องค์ประกอบหลัก คือ 1. การนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 ประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การสร้างนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ 3) การพัฒนาครู 4) การวัดและประเมินผล 5) การประกันคุณภาพการจัดการศึกษาและมาตรฐานการศึกษา และ 2. กระบวนการนิเทศการศึกษาสู่ Thailand 4.0 มี 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมายการนิเทศ 2) การวางแผนและออกแบบวิธีนิเทศ 3) การบริหารจัดการสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 4) การปฏิบัติการนิเทศ 5) การสะท้อนผลการนิเทศ และ 6) การประเมินผลการนิเทศ ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 รูปแบบการนิเทศการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 สู่ Thailand 4.0

References

- Anannawee, P., & Prawatrungruang, S. (2023). A Model of Digital Leadership of School Administrators in Schools Administration, The Secondary Educational Service Area Office Chonburi Rayong. *Journal of Social Science and Cultural*, 7(4), 250–268.
<https://so06.tci-thaijo.org/index.php/JSC/article/view/263553>

- Chonburapan, P. (2017). *A Model of Instructional Supervision for Enhancing Ability in Developing Thinking Skills of the Students in Basic Education Level*. Department of Education Management: Collage of Education Sciences, Dhurakij Pundit University.
- Chularut, J. (2018). Learning Management for Students in the Thailand 4.0 Era. *Veridian E-Journal, Silpakorn University*, 11(2), 2363–2379. <https://he02.tci-thaijo.org/index.php/Veridian-E-Journal/article/view/144570>
- DiPaola, M. F., & Hoy, W.K. (2013). *Principals Improving Instruction: Supervision, Evaluation, and Professional Development*. Information Age Publishing.
- Inkongngam, B., Chuanchom, S., Chitchirachan, C., & Chaisuwan, S. (2018). The Development of Internal supervision in Instructional Research of Primary Education Office Teachers of 15th Provincial Supervisory Network. *Journal of Nakhonratchasima College*, 12(1), 34–46.
- Kaewsud, W. et al. (2018). *Development of PPDER Communication Model to Improve Learning Management Active Learning that focuses on the PLC process for small schools. the secondary educational service area office 20*. (Research report). Office of the Basic Education Commission. Ministry of Education. http://www.ska2.go.th/reis/data/research/25620912_073649_1116.pdf
- Khenpho, A. (2019). *The Development Supervision Model to Enhance Learning Management Competency in Primary Schools*[Doctoral dissertation, Mahasarakham University].
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Education and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Lekavipat, M. (2020). *Crystallize one's 30 years of life supervisor from principles, theory to practice*. Lert Paisal Karmpim.
- Ministry of Education. (2019). *Analysis of Thai Education in the 21st Century World*. Office of the Education Council.
- Nillapun, M. (2010). *Research Methodology in Education* (9th ed.). Faculty of Education, Silpakorn University.
- Office of the Basic Education Commission, Educational Supervision Unit. (2021). *The science and art of educational supervision*. Educational Supervision Unit.
- Panich, V. (2017). *The Path to quality education in Thailand era 4.0*. In In The 4th National Symposium on Education 2017. Faculty of Education, Vongchavalitkul University.

- Suwanrak, K. (2019). *The instructional supervision in 4.0 era. Leadership course*. Faculty of Education, Bansomdejchaopraya Rajabhat University.
- Thailand Development Research Institute (TDRI). (2013). *Economic direction of Thailand 2013*. Documentation of the seminar. TDRI.
- Thammasa, K., & Namwan, T. (2022). *The Development of Guidelines for Internal Supervision in Education Era 4.0 of Schools under the Secondary Educational Service Area Office Buriram*. *Academic Journal of Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus*, 11(2), 621–633.
- Ungkanawin, K., & Pachanavan, A. (2019). Educational Supervision to Progress to Thailand 4.0. *Journal of Suvarnabhumi Institute of Technology (Humanities and Social Sciences)*, 4(1), 193–206.